

kopt, ehdi naht, dsirdinaht un waijadsigōs brihschōs kreetni pastreijah, isnahk arweenu wairak stalla mehflu, un schee preefch lauku angeem stahw ari leelaka wehrtibā. — Gewehrojot wifus tos laumus, kas pee pahrleela lopu skaita zefahs lopu ustura un cenehmumu finā, un tāpat eewehrojot tos labumus, kas schini finā zefahs no pamasinata lopu skaita, un ihpaschi eewehrojot, fa no lopu skaita leeluma ari atkarajahs — fa augscham peerahdihs — lopu miteklis, ganibas, eenehmums peenā, galā (wajnaudā) un stalla mehflos, war pehz wifas pateesibas no weenās pufes leezinah, fa muhfu masgruntneeki, wišwairak tee, kam ne ween mescha ptawas, bet ari mescha ganibas atkrituschas, newar tik dauds gowju-lopu tureht, zit lihds schim tee paradufchi tureht, un no otras pufes war atkal leezinah, fa muhfu masgruntneeki darihs loti pareisi, ja wiri fawu lihdschiniigo lopu skaitu pamasinahs.

Par zif buhtu lopu ſkaitis japamasina? Us ſchi jautajuma geuhiti atbildams. Jo lopu ſkaitu newar wiſ preeſch wifahm mahjahm weenadu noteift, tapehz ka wifahm mahjahm naw mahju ſeme ne weenadā leelumā, nedj weenadā lahtibā, tāpat ari naw weenadas plāwas, ka ari ziti pee lopkopibas eewehrojami apſtahkli naw weenadi. To mehr pee turamā gowju-lopu ſkaita aprehēnaſchanas jaturahs weenumehr pee ſchi pamata-teikuma: „Turi tik daudz lopu, zif tu war i ſeemā un waſarā ſauru gadu labi kopt”, t. i. zif tu war i 1) ſeemā labi mitinah, bet pee ſeemas mitekla ari paſarā ilgaki — labakais lihd Maija mehneſcha wiđum — tureht ſtallī, un 2) waſarā labi uſtureht no ganibahm, un ari, ka war irudēn lopus laikaku eelikt ſtallī. Us ſchi pamata-teikuma dibinajotees, nemſchu lahtu aprehēna-ju mu pahr ſawa apgabala gowju-lopu ſkaitu, wiſwairak tos pagastus eewehrodams, kur maſgruntnekeem ar lopu ganifchanu jaſahrteek weenigi ſawu mahju robeschās. Zif man ſcheiſenes lopkopibas apſtahkli paſihiſtami, waru gan eewehleht, ka muhſu ſaimneeki ſawu lopu ſkaitu pamafinatu wiſmaſak par weenu treſchdalu, — daschās mahjās wehl g andrihs us puſi. Par peem, maſās mahjās — no 8 us 5, wiđu-weijs mahjās — no 12 lihd 13 us 7, un leelās mahjās — no 18 lihd 20 us 10 lihd 11 gowihm, walineekus eerehkinajot. Warbuht ka daschās mahjās lopu ſkaitis buhtu wehl wairak, daschās atkal maſak pamafinajams. Bet lihd ſchinigais lopu ſkaitis ir pamafinajams, ja grib mahju lopus apgahdaht ar pilnigi peeteekofchu ehdamo (ſeemā) un pilnigi peeteekofchu ganibu (waſarā), — un tāhdā wiħse gowju-lopeem dodot pilnigi peeteekofchu ſeemas un waſaras baribu, waretu no ſcheem taijht leelakus eeñehmumus. — Mihlee maſgruntneki! Wehtrainā negaifā, kad us laukeem labibas kaudsē ſteek ploſitas un mehtatas, Juhs mehdſeet fawahm labibas kaudſehm peelikt ſtutes, — bet ta, ka tahs kaudſehm ſtahw pahrliftas no wehja puſes. Paht tāhdū darifchanu jaunekti mehdī Jums waizah: Rapehz ſtutes neleek ehnas puſe, lai wiñas waretu kaudsē jo labaki pret wehju notureht? Us tam Juhs pa-reiſi atbildeet: kad labibas kaudsē wehja puſe ir noſlodſtas, tad wehjſch tahs newar tik weegli zilaht un plehſt. Schee geuhtee naudas truhkuma laiki, kas ir pahrpilditi ar wiſu wiſadahm naudas waijadis-bahm, bahrgi ploſahs ari ap maſgruntneku mahju buhſchanu un rauga dascham labam mahju turetajam wiña dſihwi iſgaſinaht. Bet lopko-piba ir jau weena leela un ſoti eewehrojama ſtute, ar ko Juhs, maſgrunt-neeki, wareet ſawu mahju buhſchanu daudz-mas uſtureht ſchinis ſpaidi-gos laikos. Kad nu es ſche Jums leeku preeſchā, lai Juhs ſawu lihd ſchinigo gowju-lopu ſkaitu pamafinajeet, tad taſ ari ta pirmā azu-mirkli iſleekahs, ka gribu, lai Juhs ſcho ſtuti leekat ne wiſ pret ſchi laika wehtru, bet pat ſchihs wehras puſe. Bet ja Juhs buhſeet ma-nus augſchejos iſſkaidrojumus pamatigi iſpratuſchi, tad ari Juhs no-gidifeet, ka mans preeſchlikums minetā leetā naw wiſ nepareiſi nodibi-nahts. To wehl plafchi rahdihs nahkoſchee iſſkaidrojumi.

(Continued beginning.)

Wahsu gada-tirgi.

No Seemel-Kurjemes dabonam schahdu rafstu:
Ka tirgi ir nepeezeefchami wajadfigi, tas jau wiſeem wiſpahrigi
ünama. Tirgaa ſomedam ſamus Lovug um ſiſhfig ruhyneerihag rafcho-

„Ja!“ wezais atbildeja, un tad jaunā seewa isgahja fluji no ištabas.

Kad wixa pee sawa wihra eegahja, wixa možija nejaukas sah-pes. Kungstedams wiřsch walſtijahs pa sawu gultu uſ weenu un otru puſi, un bailu pilns wiřsch ſtatijahs pa iſtabu apkahrt. Drihs ta pe-ſteidsahs wiřam klaht, pažebla to fehdus gulta, un to ta fatureja, lai-ram elpoſchana kluhtu weeglaka.

„Anna,“ wünsch ar puhlehm isrunaja, „tu nahd no tehwa, es
finu, — bet es to nedarišču, fas tew firdi ſalauišč. — labat —
loui man — — mixt.“

Wiaa noleezahs, wiau nobutshoja un fazijs raudadama: „Nesruna, tu nedrihksji runaht; tam debejs Kungam ir wara pahr wisu,

Sahpes pahrgajha un wixa nolaida slimneeku weegli gułus. „Dari, ta tu gribi,” wixsh wehl isrunaja, un tad aissehdşa azis un aismiga, ta arweenu.

lihdsekti, kā wīra glahbt!" Wīra ūpeeda ar rolahm lehzoschos demikus, un tad nōpuhtahs: "waj nebija nelahda lihdsekti, nelahda?"

Slimneeks arweenu wehl meerigi guleja; wīra to ussfatija kluži; karstas asaras riteja bes miteschanas pahr wīras waigeem. Beidsot wīra papurinaja galwu un tschuksteja lehni: "Nē, Kristap', nē, — es nekaufchu tevi puhschlaht; tad labak atdodu tevi atpakał tam Kun-gam, — jo tad es jīnu, kā tu buhſi labās rokās." — Tad wīra pa-rehma bīhbeli un to atschlikra wakam; atwehrabs Jeklaba grahmataś peektā nodala. Wīra laſija ſhos wahrdus: "Ja kas juhſu ſarpa ne-wesels, tas lai aizina tos draudſes wezajuš, lai tee par wīra luhd Deewu," un tahtat: "Ta tīzibas luhgſhana iſglahbs to newefelo, un tas kungs wīra pazels." — Tad ta nolaida grahmatu us klehpja, no-puhtahs ſmagi un ſazija pee ſewis: "Das bija pagahjuſchōs laikōs; tagad Deewos wairs nedara tahdus brihnumus; tahdi wahrdi naw raf-ſiti preetſch mums." — Bet peepeshti ta ſanehmas ſtingri, un no-guruſchahs ažis eefpulgojahs tik jaufi, kā tahs nedelahm nebija ſpul-gojuſchahs; ta ſanehma rokās, kā pee Deewa peeluhgschanas, un trihzo-chahs luhpas iſtſchukſteja: "Debejs un ſeme ſudihs, bet mani wahrdi neſudihs", — ja, kungs, to Tu eſi ſazijis, un Tu gribi, Lew waijaga ſawu wahrdū tureht, — wehl ſchodeen, tuhlit, itin tuhlit eefchu pee mahzitaja, — ak, ſcheligaš Deewos, neleez man palikt faunā!" — Tad wīra nometahs wehl pee ūlimneela gultaš zelds un peeluhdska karſti Deewu. Pež ſahdeem ozumirkleem wīra bija jau zelds us mahzitaja nuischu. Wīra par to nebehdaja, kā bija jau wehlu wakarā un Merza nehniesha wehjſch tai ſneegu treeza gihm. Ta ſoloja ſirdigi us pree-ſchu. Daschu reis, kād bailes un ſchaubischanahs wīnai ſirdi noſspeeda,

jumus pahrdofchanai. Likai loti noschelojams, ka jaur to, ka firg
teek pirmdeenâs natureti, fagahna fwehtdeenu. Tâ par peemehru fcho-
gad Talju „Disch-Mahres“ tîrgus bija 15. Augustâ un Ugales tîrgus
19. Septemberi. Kad finams, ka pirmdeenâ tîrgus, tad lautini ja-
festdeenâ preefch tam fahk rihkotees, it kâ us leelahm dñishrahm, preeza-
damees, ka nu buhs diwas „fwehtdeenas“ no weetas. Paschâ fweht-
deenâ ap Deewa wahrdi fludinashanas laiku reds lopians wedam.
Tirgotaji brauz ar faweeem krahmjeem, it kâ Isräeleefchi zitreib is Egiptes
semes. Tirgû nolluwuschi, tee steids fewim uszelt telti, pee kam dsen-
meetus, steepj audellus un istrauj wesumus. Jedomâ, ka drihsumâ
buhtu „selta telfch“ gaidams, kura preefchâ jafahk deet. Wiss fchis-
noteek ta Runga dusfchanas deenâ. Mosus tizigee teefcham muhs ap-
kauno. Wini sawas „schabas“ noswin wifâ klußumâ. Tahdu ruyju
fwehtdeenas fagahnishchanu it weegli war nobeigt weetigahs waldes.
Jauku preefchishmi us to dod Dündaga. Tur, kad tîrgus eekrih
pirmdeenâ, tas teek naturechts otrdeenâ. Jaur to wifâ eepreefchejahs
rihloschanas war pilnigi notilt pirmdeenâ, un fwehtdeenas meers ne-
teek trauzechts. Zerefim, ka peenahzigahs waldes us preefchu spers fo-
lus pret fcho nefahrtibu, kas wifem kristiteem par leelu peedaufsi
fchanos.

Nedakzijas peesihme: Augshâ isteikta wehleschanai mumā pilnigi japeekriht. Bet schaubamees, fa schis usaizinajums no muischwaldehm un zitahm, tamlibdfigahm eestahdehm tiks wißpahrigi eeweherots. Tamdehl, pehz muhsu domahm, schai sîra dribsał nela nepahnaks, lihds kamehr warbuht generalsuperintendenta lungš schi leetu buhs nehmis sawâ rokâ, iklatru gadu pee finamahm muischwaldehm un eestahdehm ar peenahzigu usaizinajumu greefdamees, fa wißch to Zurgu deenas dehl, bija darijis. Bes tam gan ari iklatr̄s mahzitaja sawâ draudse finamos fungus waretu paßkubinaht.

Wahzija. Vehz ilgas apdomačhanahs nu paſtystamais Schihds un Anglu ahrſts Mekensi's, kas ar nelaika Wahzu keisaru Frideriki til negehligi un neweikli bija apgahjees, ka ſchim laipnajam fungam waijadſeja til ahtri atſtaht ſcho paſauli, nu iſlaidis fawu attaſnofchanahs rafstu, kura wintsch wiſu wainu mehgina uſteekt Wahzu ahrſteem, ihpaſchi profeſoram Bergmanim. Bet iſhis rafſts til multikſki fastahdihts, un tanū til rupji teek melots, ka Bergmanis naw turejis par wehrtu, ari ne puſchylehſta wahrdina us to atbildeht. Nu ari pehdejee Mekensi's peekritejji no wina atkahpuschees, un pat Anglu awiſes, kas to lihds ſchim wehl daudſ-mas aifſtahweja, wiru tagad itin klaiji noſauz par blehdi un krahpneelu, kas no ahrſtefchanas mahkſlas it neka neprotot; wintsch efot tikai naudu plehſis no nelaimigā, augſta flimneeka un to zaur fawu neweiklibu nonahwejīs. Wahzu brihwyrtahtige un wiſh Schihdini lihds ar fawu wadoni Eiſchenu Richteru nu ſtahw, mutes atplehtuſchi, un nemas wairs neſina, ko ſaziht; jo tee Mekensi'u til ilgi un zeeti bija aifſtahwejuſchi par wiſqudrako dakteri paſaulē, ka tagad gruhti to noleegt. Bet nekas par to negodu! Par to tak dabuja kahdu miljonu rubļu, un Schihdineem nauda arweenu waixak wehrtu, nela gods.

Austrija. Gekħleelu minnista Laas ċeċ-ċebha seħħekkis pehdejha laik
ħabla manami fċċekkitees, ta' ka daschi jau tizeja, ta' wiñx tur ilgi
wairiś nepaliks feħsħam. Bet tas' pratis fawqan liktenim isibegħt, jaur
to, ta' pawifam padewees Katolu un Tsheku partijai, kurahm ir-bal-
waqtakum.

Franzija. Ministeru presidents Flokē ūchais deenās tautas weetneku ūapulzē, kur pretineki winam daschadus ūchekhrſchus lika zetā, ar ewehrojamu balsu wairakumu paturejis wirsroku. Bet tamdehl winsch ne buht wehl newar buht droschs, ka paliks ūawā weetā. Jo ka tautas weetneku wairakums wiram peekritis, pahr to naw ko brihnites, tamdehl ka teem ari paſtheem buhtu ja-eet, kad Flokē atkahyptos. Franziju parlamenta tagadejee lozekti gan no tautas tika eezelti, bet tauta wiaus ūchim brihscham nemas wairs negrib atsikt par ūawem weetnekeem, un jo deenās jo wairak israhda leelu nepatikschau pret ūchein wihireem, kas tikai ūawu paſchu, ne wis walsts labumu mellejot un, tumſchas rebes dſihdami, tikai par paſchu mala pildischanu gahdajot.

No ahrsemehm.

Kaisars Wilhelms Italijā. Bezaghs Wahzu kaisara walsts laikos, kura no Kahrta Leelajā ap 800. gadu pehz Kristus pēdīsimchanae tika dibinata un pehz tuhksfchhu gadu pastahwēchanas no Napoleona I. isnihzinata, Wahzu kaisari ari mehdja dotees us Romu; bet to wini to reis darija tamdeht, lai pahwestis tos kronetu un wiſahm tautahm iſſludi natu par wiſaugstakeem paſaules waldineekem, kas fawu waru dabujuschi iſ ſchi Katolu baſnizas wirsgana rokahm. Bet no ſcheem zelojumeem wezajai Wahzu kaisara walstiſ ſeenumeht zehlahs jo nepatihkami gruh tumi un besgaligi ſtrihdinī ar pahwestu un Italeeſcheem, ta ka wairat gadu ſimteiōs paſaules wehſture un politiſka nodibinaſchanahs groſi jahs ap ſcho zihniku ſtarp pahwestu un kaisaru, lihds zaur muhſu tizi bas tehwa Mahtina. Lutera rreformaziju jeb tizibas atjaunoſchanu Wahzija un zitas ſeemetu ſemes atſwabinajahs no pahwesta juhga. Tagadejahs Wahzu kaisara walsts buhſhana, kas 1871. gadā, pehz Napoleona III. uſwareſchanas, tika dibinata, ir pawifam zitada. Muhſu laika Wahzu kaisari nepeeder pee Katolu tizibas, bet ir lutertizigi, un tamdeht teem ne buht newaijaga pahwesta eefwehſtichanas, un ti kai tai ſiaā wineem ar pahwestu dariſchanas, ka $\frac{1}{3}$ daļa no Wahzijas pawalſtneekem ir Katoli. — Tani paſchā laikā, kur jauna Wahzu kaisara walsts tika zelta, ari nobeidsahs Italijas īehnina walsts nodibinaſchanahs, zaur to, ka pahwestam atnehma Romu un ſcho wezaj paſaules pilſehtu pataiſija par Italijas galwas pilſehtu. Tamdeht nu pahwestis un wina peekriteji ar jo greiſahm azihm ſtatijahs us jaunā kaisara Wilhelma atbraukſhanu, tapēhz ka zaur to īehninsch Umberts tika itin kaiji wiſas paſaules preeſchā ſeenihts par Italijas un Roma ſwaldineku. Bet neko dariht. Pahwestaw bija japađodahs ſawam liktenim un pehz eespehjas jarahda laipns gihmis, kureā ſiaā jaunaiē kaisars wičam ari bija ſoti palihdīgs, zaur to, ka wezajam Katolu wirsganam parahdijs jo augstu godu, to apmekledams un wiſadi zeenidams. — Italeeſchu tauta par tahdu kaisara iſtureſchanos ir ſoti pateižiga, un wiča uſuem to ſirſnigi, ar augstu godu un besgaligahm gawilehm. Tahda Wahzijas un Italijas draudſibas nostiſprinacchanahnk par labu ari paſaules meeram, un tamdeht ſchim notikumam peenahkhs wiſpahrijs ſwars un ewehroſchana.

No eeksfchsemehm.

If Nowgorodas. Wasaras rascha schè wahja; kartuseli weetahmi stipri bojajahs. — Nakti us 23. Septemberi Podberesës fahdschä, Pehterburas fchofejas malä, iżzehlahs uguns, lura, kreetnu dsebfchamo aparatu truhkuma dehl, padarija leelu flahdi. Uguns ajsnehima ari prahwo fahdschas basnizu, tai swaku torna wirsgalu nopoštadama. — Mesħoġ atronofchōs zeemats wifū wasarū nedfırdeja nekur, ka fahds wilks buhtu maniħts, ka katru reiñi us wasara beigahm. Domaja, pa nesweħri wairs tè nekur wasarā nepeemistu, un fchihs domas ari apstiprinaja tas, ka fchogad mesħu pławas bija loti daudj petu, peħġi kurahm wilki naigi ween oħsħna. Bet nu Mikelu nedelä fahds „fruż-teħws“ apzeemojis Nikolajewskas Latweeschus, panemdams teem fahdu kumeliku un teliku.

No Pikeku meestina. Dumpji un kaufchanahs Pikeks notejo beeschi; ta s̄chē naw nekahda swescha leeta. Ta ari s̄wehtdeen, 28. Augustā, bija kaufchanahs iżehluſees, pee tam weens no Disch-Judaikeem, puijsis J. Murowskis, tik stipru fitteenu ar 10 mahrzianu ſmagu rungu dabujis par galwu no kahda Lezkawas meestina dſihwodama puijscha W. Mota, fa tas 16. Septemberi nomira. W. Molis tuhlit pehz tam tika apzeetinahcts. Nomirejs, fa laudis, kas to paſi-nuschi, leezina, ari efot bijis leels dumpineeks un kaweklis.

No Lezkawas mestina. Lihds schim gan, paldeew^s Deewam, no tahdeem breenmigeem sageem bijahm pasargati, kas tihri ar warn sahk laupiht, — bet nu tee ir kahjä^s. Tä pahris nedelu atpalat tebagatajam Leibum bija otra gala dshwojamai ehkai logu isnehmuschi un eelihdufschi, fur Leibum daschada mantiba stahw, un fkapjus un fumodes uslaujuschi un no teem pehdigo lupatu issrahwuschⁱ. Nedسام، fa tee tikai pehz naudas mellejuschi, un tur neko ne-atrasdami, gahju-

ſija pebz uhdens, lai atweldſinatu ſawas karſtahs luhpas, tad nebijo. ſa zitahm reisahm, mihiſas rokas gatawas, wiſam to paſneegt. Wiſch domaja, uſtizigā ſopeja ir warbuht aif gurdenuma drufku eemiquiſi, un noguleja tapebz kahdu laiku pazeerigi klufu, lai wiſau netrauzetu. Bi kahd ſlahpes palika arweenu leelakas, wiſch ar yuhlehm paſehlahs dnu ſehdu un ſlatijahs pa iſtabu apkahrt. — tomehr Anna nekur ne-eer- diſja. Maſa lampiaa bija aiflifka aif ſchirmja, ta fa ſlimajā iſtaba vja laba pakrehſla. Kapa klujums bija wiſapkahrt, — tilai pulkſtena pul- ſtechana bija diſrdama. — Kur tad wiſa feewa bija palikuſi? Kapeka ta bija atſiahuji wiſu weenu paſchu akurat tagad, ſchinī ſpotu naliſi. Tagad pulkſtenis ſita. Nemeerigi wiſch ſlatijā ſiteenus. Noſſita wen padjmit. Ta tad puſnatks ſtunda eefahfahs, — bet Anna nebija weh! atpakaſ.

Tuhlit eenahza kaspone is blaku-istabas un jautaja, ko wiñsch gr
bot; bet ari wina nesinaja, kur saimneeze bija aïsgahjuñ. Wina
peeteikuñ, lai kahds arweenu paleekot slimneekam tuwumā, lihds wina
pahrnahfschot, faut gan ne-esot zerams, fa wiñsch lihds tam laifam
atmodischotees. Us kuren ta aïsgahjuñ, un kad ta buhs atpatal, 19
wina ne-esot fazijuñ.

Vareja buht pagahjus til-ko stundas ģeroršnis, — vienam mūzikās vāri vati muhīchība — tē viņš dūrdeja oħra durmīs atne-

Bina ijsbihjahs, eeraudsídama wihiu nomodá, un ta roku glab
stídama, wiha isteiza, kur bijusi. Lad wiha eesauža eelschá maha-
taju, kas ahrá pagaidija, lai flimneeks, wiha tublit eeraudsídams, ne-
ijstruksjons. Aloj nu zeenijameid mahitaisé sebdio nee flimneeks, lai

„Las stahw ta kunga rokā, temi weselu dariht, mans dehls, m
mehs tagad tamdeht luhgšim Deewu,” mahzitajš nobeidsa ſauv pa
mahzischanu. Kad wiſch nometahs zelos un peeluhdja ilgi un ſarū
to kungu. Kad wiſch bija pabeidsis un abus noſwehtijis. Anna gri
beja wiſau attal pawadiht us mahjahn. — bet wiſch ſazija ſawni
Gon as atroziſku vnu. — ſazija ſawni bet tu valas uſ

